

14 ŚWIAT NIE JEST IDEALNY

Cele katechetyczne

- ▶ zapoznanie z biblijnym opisem stworzenia i nieposłuszeństwa Adama i Ewy; uświadomienie, że grzech pierworodny to nieposłuszeństwo wobec Pana Boga, sprzeciwienie się Jego woli i pragnieniu szczęścia dla człowieka;
- ▶ przekazanie prawdy o obecności i bliskości Pana Boga w życiu ludzi;
- ▶ ukazanie, że jedynie dobro pochodzi od Pana Boga, a zło jest poza Nim.

Treści

- ▶ religijny wymiar rzeczywistości – biblijny opis pochodzenia zła i grzechu;
- ▶ Pan Bóg źródłem dobra;
- ▶ kategorie: dobro i zło.

Wymagania

Uczeń:

- ▶ wyjaśnia, że Pan Bóg zaprasza nas do przyjaźni, jest zawsze blisko nas;
- ▶ wskazuje w otaczającej rzeczywistości zamysł Stwórcy i ślady działania Pana Boga;
- ▶ tłumaczy co to jest grzech pierworodny i na czym on polega;
- ▶ wyjaśnia, że dobro pochodzi od Pana Boga, a zło od szatana (wie, kto jest sprawcą grzechu);
- ▶ potrafi wskazać w jakim sakramencie grzech pierworodny jest zgładzony;
- ▶ wymienia te sytuacje, w których człowiek czyni dobro, ale i te, w których czyni zło;
- ▶ kształtuje w sobie postawę posłuszeństwa Panu Bogu;

- ▶ wymienia przejawy dobra i zła w świecie;
- ▶ odróżnia dobro od zła, wyjaśnia, czym się różnią;
- ▶ uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego, a nie na podstawie zasług, dobrych czy złych czynów;
- ▶ opowiada, że Pan Bóg obdarował człowieka rozumem i wolną wolą.

Postawy

Uczeń:

- ▶ pragnie czynić dobro i stara się unikać zła, odczuwa skruchę i żal za nieposłuszeństwo okazywane ludziom i Panu Bogu;
- ▶ ufa Panu Bogu, który jest dobrem i naśladuje Go w dobroci.

Korelacja z edukacją szkolną

- ▶ edukacja polonistyczna – przykłady pozytywnych i negatywnych bohaterów lektur lub filmów;
- ▶ edukacja przyrodnicza – rozpoznawanie śladów Pana Boga w przyrodzie; dobre i niszczyielskie ślady działalności człowieka;
- ▶ edukacja muzyczna – śpiewanie piosenki np. „Panie, przebacz nam”;
- ▶ wychowanie fizyczne – wdzięczność Panu Bogu za stworzenie człowieka, za jego ciało; dbałość o zdrowie; higiena i ubiór odpowiedni do pogody;
- ▶ edukacja językowa – wzbogacenie słownictwa o pojęcia: „Pan Bóg”, „człowiek”, „grzech”.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte; podręcznik; ilustracje z życia: dzieci ze swymi rodzicami, dzieci okazujące nieposłuszeństwo, rodzice karcący dzieci, ale i przytulający je; planse z napisanymi słowami: przymierze, przyjaźń.

Metody dydaktyczne

Pogadanka; wklejanie; kolorowanie; rysowanie; czytanie na głos; omawianie tekstu; rozmowa kierowana; opowiadanie; śpiew.

Propozycja realizacji

1. Prezentacja napisu: CZŁOWIEK, zwrócenie uwagi, że w tym wyrazie ukryty jest drugi wyraz – ZŁO. Rozmowa na temat skłonności człowieka do zła, opowiadanie własnych doświadczeń w zakresie czynienia lub doświadczania zła, zastanowienie się, dlaczego tak się dzieje.
2. Wykonanie zadania 1 z podręcznika. Omówienie historii kłótni pomiędzy braćmi, jako przykładu zła pochodzącego od człowieka. Uświadomienie, że można czynić dobro albo się odwrócić od Pana Boga i człowieka. Pan Bóg dał nam rozum i wolną wolę, zaufał nam, obdarzył niezwykłą godnością (nie chce nas zniewalać, lecz upodabnia do samego siebie), ale człowiek różnie z tego korzysta.
3. Omówienie ilustracji z podręcznika i przyniesionych przez katechetę. Zwrócenie uwagi na różne cierpienia, wypadki, zawinione przez człowieka zdarzenia i złe traktowanie bliźniego. Przypomnienie, że Pan Bóg stworzył piękny i dobry świat. Zastanowienie się, dlaczego obecnie świat nie jest idealny.
4. Odczytanie tekstu z podręcznika i opowiedzenie historii grzechu pierworodnego. Odwołanie się do lekcji o stworzeniu świata, o Bożej miłości, o tym, że ludzie żyli w przyjaźni (przymierzu) z Panem Bogiem. Wyjaśnienie, dlaczego ten ład i przymierze zostały zepsute.
5. Wykonanie zadania 2 z podręcznika. Omówienie symboliki zerwania owocu w Raju. Przywołanie przykładów różnych sytuacji, w których dzieci chcą żyć po swojemu, nie ufają rodzicom ani nauczycielom, nie słuchają ich. W tym celu można też skorzystać z fragmentu wybranej baśni albo opowiadania zaczerpniętego z życia, traktującego o ludzkim nieszczęściu, omówić ilustracje z podręcznika. Można posłużyć się listem z *Domownika*.
6. Przedstawienie prawdy, że Pan Bóg powołał nas do przyjaźni z Nim i do wolności. Wywieszenie planszy z zapisanym słowem PRZYJAŹŃ. Zachęcenie do podania warunków zachowania przyjaźni. W tym celu można posłużyć się pewnym porównaniem. Gdy ktoś wyrządza zło jest wynik 1:0 dla zła. Jeżeli odpowiem tym samym, będzie 2:0 dla zła. Żeby doprowadzić do remisu należy na zło odpowiedzieć dobrem. Można także poprosić uczniów, aby dokończyli zdanie: Zgoda (dobro) buduje, zło...
7. Przeczytanie fragmentów biblijnych (J 8, 34; Rz 12, 21). Pogadanka na temat tego, czemu zło i grzech zniewala, a dobro ratuje i uwalnia.

8. Omówienie tekstu z podręcznika. Umiejętne wytłumaczenie, że zło jest zawsze brakiem dobra, jakiego Pan Bóg chce dla człowieka. Jest krzywdą. Niszczy wprost albo pośrednio.
9. Przypomnienie wyjątkowych słów: „przepraszam”, „żałuję”, „nie chciałem”. Nauka spontanicznych wezwań przebłagalnych. Żeby zobrazować, czym jest żal za grzechy, czym postawa pokutna za dokonane zło, można przeprowadzić ćwiczenie z dokończeniem poniższego opowiadania: *Wczoraj w domu razem z młodszym bratem oglądaliśmy bajkę w telewizji. Oprócz nas w domu nie było nikogo. Po obejrzeniu bajki zaczęliśmy się bawić klockami i trochę się pokłóciliśmy. Chcieliśmy jednocześnie używać tych samych klocków. Zaczęliśmy je sobie wyrывать i niestety stłukliśmy lampkę stojącą na regale. Od razu zrozumieliśmy, jaką wyrządziliśmy szkodę. Co tu robić? Może posprzątać, aby nikt nie zauważył? Może trzeba się przyznać? Dokończ opowiadanie według własnego pomysłu.*
10. Wykonanie zadania z *Kart pracy*. Powtórzenie przedstawionych treści i kształcenie postawy skruchy. Motywowanie do żalu i chęci poprawy.
11. Podsumowanie w formie omówienia, jak byłoby na świecie, gdyby nikt nam nie pomagał, nie naprawiał zła, nie żałował za zło, za grzechy, nie chciał się poprawiać. Zwrócenie uwagi, że Pan Bóg nie zostawił człowieka, obiecał pomoc – Zbawiciela, który przyszedł na świat, aby zbawić człowieka, by ten nie zginął, ale miał życie wieczne. Wskazanie, jak ważne są umiejętność i chęć przepraszania Pana Boga i ludzi i naprawianie zła.
12. Zachęcenie do modlitwy *Aktem żalu* i pieśnią „Panie, przebacz nam”.
13. Praca domowa – dzieci wycinają z *Kart pracy* dolny pasek z poleceniami odsyłającymi do *Domownika* (mogą wkleić go do dzienniczka ucznia lub zeszytu służącego do komunikacji z rodzicami). Zachęcenie uczniów do wykonania zadania wraz z rodzicami.